

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Ajankohtaista Opetushallituksesta

Jarkko Niiranen, johtaja, kasvatus, koulutus ja osaaminen

Ajankohtaista

- Oppimisen tuen kokonaisuudistus, toimeenpanon tuki
- [Oppimisen tuen uudistus | Opetushallitus](#)
- Tekoäly, lainsäädäntö ja suositukset
- [Tekoäly varhaiskasvatuksessa ja koulutuksessa – lainsäädäntö ja suositukset | Opetushallitus](#)
- Mobiililaitelainsäädäntö, järjestyssääntöohje
- <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/ohje-jarjestyssaannon-laatimisesta>

Mobiililaitteet: Mikä nyt muuttuu?

- Jo tähän mennessä koulut ovat voineet halutessaan kieltää kännyköiden käytön oppitunneilla järjestyssäännöissään. Lain määräys yhtenäistää toimintatavat kaikissa kouluissa.
- Jatkossa mobiililaitteidenkäyttö voidaan kieltää koko koulupäivän ajaksi, aikaisemmin näin ei ole voinut tehdä.
- Järjestyssäännöissä voi ja täytyy jatkossa määrätä, missä oppilaan mobiililaitteet säilytetään. Tämä mahdollistaa esimerkiksi puhelimen säilyttämisen puhelinparkissa, mitä aikaisemmin on voitu vain suositella.
- Edelleen mobiililaitteiden välttämätön käyttö on oltava mahdollista koko päivän ajan.
- Opetushallituksessa suosittelemme, että koulut rajoittaisivat järjestyssäännöissään oppilaiden puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttöä oppituntien lisäksi myös opetuksettomana aikana.

Opetushallitus suosittelee puhelimen käytön rajoittamista lakia laajemmin

Opetushallituksessa suosittelemme, että koulut rajoittaisivat järjestyssäännöissään oppilaiden puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttöä oppituntien lisäksi myös opetuksettomana aikana.

- Suosituksemme on, että laitteiden käyttöä rajoitetaan tai niiden käyttö kielletään kokonaan esimerkiksi välitunneilla sekä siirtymisten aikana.
- Ruokailun osalta suosittelemme kieltämään laitteiden käytön kokonaan.
- Opetuksen järjestäjät päättävät näistä kysymyksistä laatiessaan järjestyssääntöjään. Suositus koskee myös esiopetusta ja sitä täydentävää varhaiskasvatusta.

Lisäksi suosittelemme, että lasten puhelimet pysyvät esimerkiksi repuissa myös aamu- ja iltapäivätoiminnan, kerhojen ja Harrastamisen Suomen malliin liittyvän toiminnan aikana. Puhelinta saisi käyttää vain henkilöstön luvalla. Tästä määrätään toiminnan järjestäjien omissa säännöissä.

Tavoitteena häiritsevän käytön rajoittaminen ja digitaalisen osaamisen takaaminen

Perusopetuksen puhelimen ja muiden mobiililaitteiden rajoittamisen tavoitteena on

- työrauhan edistäminen
- häiritsevän käytön rajoittaminen
- oppimisen ja siihen keskittymisen edistäminen
- liikunnallisen elämäntavan edistäminen
- tunne- ja vuorovaikutustaitojen edistäminen
- hyvien ruokailutapojen edistäminen.

Lukiot ja ammatilliset oppilaitokset voivat rajoittaa puhelimen käyttöä järjestyssäännöissään

- Lukiokoulutusta ja ammatillista koulutusta koskevassa lainsäädännössä ei ole säännöksiä puhelinten ja mobiililaitteiden kiellosta, käytöstä tai säilytyksestä.
- Lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen järjestäjät voivat päättää, päivittävätkö järjestyssääntönsä tässä yhteydessä.
- Oppilaitokset voivat järjestyssäännöissään määrätä, että puhelinten tai muiden mobiililaitteiden häiritsevä käyttö opetuksen aikana on kiellettyä ja että omat laitteet on pidettävä häiriöttömässä tilassa esimerkiksi repussa. Laitteiden käyttöä välitunneilla ja muuna opetuksen ulkopuolelle jäävänä aikana voidaan rajoittaa, mutta ei kieltää kokonaan.

Opettaja päättää milloin ja millä tavalla digitaalisia laitteita käytetään oppimiseen ja opetukseen

Puhelimien käytön rajoittamisella turvataan koulujen työrauhaa ja mahdollistetaan jokaisen keskittyminen oppimiseen.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet velvoittavat, että kouluissa opetetaan uusien teknologioiden käyttöä digitalisoituvassa yhteiskunnassa toimimista varten.

- Digitaaliset laitteet ja palvelut ovat osa oppimisympäristöä.
- Digitaalista osaamista ja monilukutaitoa edistetään osana kaikkien aineiden opetusta.
- Jokaisella oppijalla on oikeus kehittää digitaalista osaamistaan ja hyödyntää digitaalisia laitteita oppimisessa.

Digitaalinen osaaminen on osa sivistystä

Opetussuunnitelman (OPS) mukaisia tavoitteita digitaalisen osaamisen kehittämiseksi on tarkennettu vuonna 2022 julkaistuilla digitaalisen osaamisen kuvauksilla, jotka konkretisoivat opetussuunnitelman tavoitteita ja muodostavat jatkumon koulutusasteiden yli.

- Hyvään digitaaliseen osaamiseen kuuluu myös kyky säädellä omaa digilaitteiden käyttöä.
- Perusopetuslain mukaan opetuksen järjestäjä vastaa oppimiseen tarkoitetuista digitaalisista laitteista ja palveluista.

Voimassa olevan perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden laatimisen jälkeen digitaitojen merkitys on entisestään kasvanut, kun digitalisaation on edennyt.

Kyberturvallisuuteen ja muuhun digitaaliseen turvallisuuteen liittyvän osaamiseen tarve korostuu erityisesti. Myös mahdollisuudet hyödyntää digilaitteita oppimisen välineenä ovat monipuolistuneet.

Opetuksen digitalisaatiota edistetään Suomen digitaalisen kompassin (valtioneuvoston selonteko) ja Kasvatuksen ja koulutuksen digitalisaation linjausten 2027 (OKM) mukaisesti.

Koulutus on osa ympäröivää yhteiskuntaa. Teknologisen kehityksen kiihtyessä koulutuksen tavoitteena on vastata myös uusiin osaamistarpeisiin.

Koulutusjärjestelmä varmistaa, että digitalisaation edetessä muuttuvat osaamistarpeet huomioidaan kaikilla koulutusasteilla.

Uudet teknologiat, kuten tekoäly, ovat osa opetusta ja oppimista.

Kuva: Opetushallitus, Suvi-Tuuli Kankaanpää

Kiitos!

